

Heroldo de HEL

N-ro 48 novembro-decembro 1992

ORGANO DE
HOKKAJDA ESPERANTO-LIGO

北海道エスペラント連盟

062 札幌市豊平区旭町4丁目1番40号

北海学園大学 切替 英雄 気付

HOKKAJDA ESPERANTO-LIGO

Kirikae-Hideo, Hokkaigakuen Daigaku,

Asahimachi 4-1-40 Tojohira-ku,

Sapporo-shi, 062, Japanio

ENHAVO

エスペラントの思い出(江口音吉氏の手紙)

Historio de unu Esperantisto

(el letero de s-ro Eguĉi Otokiĉi)

Revuo Orienta の全巻寄贈

Revuo Orienta estos donacita

je ĉiuj numeroj

S-ro 高橋達治(60年記念大会被表彰者)の手紙

Letero el s-ro TAKAHAŜI Tacuji

(nia pioniro honorigita okaze

de la 60-jara jubileo de HEL)

Esperanto por japanoj

(第56回北海道E大会での小熊謙一氏の話)

(Parado ĉe la 56-a Hokkajda kongreso de E)

岩見沢でエスペラント講習会開催

Esperanta kurso en IŬAMIZAŬA

アイヌ新法(第1ページの終わり近くまで)試訳

Propono por LA IEGO PRI LA AINA NACIO

Novaĉo de Sapporo Esperanta Societo

おめでとう 小西学氏学部長就任

Gratulon! Profesoro Konisi Gaku

寄贈雑誌 Donacitaj Gazetoj

S-ro カワハラ カズヤからの手紙

Letero de eksredaktisto de Heroldo de HEL

読者からの手紙(文法的誤りの指摘)

Abonanto de Heroldo de HEL konigis pri

gramatikajn erarojn en la lasta numero

編集部から、お願いとお詫び

Peto kaj pardonpeto

el redakteamo

新米編集者で、右も左もわからずにうろろしているうちに、あっという間にまた発行時期が来てしまいました。

Heroldo de HELはHEL会員全員の機関紙です。積極的なご意見及び投稿をお待ちしております。

手書き原稿でもよろしいですが、タイプやワープロをお持ちの方は、できるだけB5版の枠内におさまるように、縦2.2cm横1.5cm(2段に分けてもそのまま1段でも結構です)程度のサイズでお願いいたします。(サイズが多少異なってもコピー機で縮尺拡大が可能なので、あまりこだわらなくてもいいです。)

もともとが、怠け者のEsperantistoのため、できるだけ皆様の原稿をいただいてそのまま紙面を作りたいとムシのよいことを考えております。どうかご協力をお願いいたします。

和文原稿の場合にも、少なくともタイトルには、エス文を付けて下さい。(ない場合には編集部で付けさせていただく場合もあります。)

なお、前号の記事中、supersiguno がかなりの部分(特に、11ページ)で、落ちていたことをお詫びいたします。校正ミスや、文法上のミスがありましたら、今後ともご指摘ください。

エスペ란トの思い出

江口音吉氏（小樽）の手紙より

Historio de unu Esperantisto
el letero de s-ro Eguĉi-Otokiĉi en Otaru al f-ino Baba-Emiko

[60年以上にわたってエスペランチストであり続けた江口音吉さんより馬場恵美子さんに宛てられた手紙の一部を紹介します。——切替英雄]

[Ni prezentas la ĉefan parton de letero de s-ro Eguĉi-Otokiĉi al f-ino Baba-Emiko. Li estas Esperantisto pli ol 60 jarojn. En la letero li rakontas sian esperantistan historion. La letero estis skribita originale en la japana lingvo, kaj ĉiokaze esperantigita de Kirikae-Hideo]

扱私事エスペ란トを始めたのは昭和6年でした。その頃奥沢小学校で青年団主催の初等講習会があり講師は米国ミシガン大学出身近藤養造氏と名が出ていました。これは大したものだと思い受ける気持ちになったのかも知れません。イナホ町に秋田物産館というのを開店していて慶應も出た人なのです。私は文学をよむことが好きでいろいろ讀んだりするのですが作家の菊池寛氏の言にやはり原著をよむというところにゆかなければ駄目だということが書いてあり、そして人はエス語をやれば他の外国語に入り易いということを考えて講習を受けようとしたわけです。それがそのようにゆかずエス語で停滞して何も他の方面へはず、まずに済んだわけです。商賣として小賣業をやっているために多忙でしてエス語もむずかしく止めようと考へたりしたのでした。ところが近所に道新に勤めている前川哲義氏が居り例会の日には必ず迎へに来てくれて、つゞけられたのです。慈母のようなやさしい気持ちの人でした。その頃の人として何人が記憶に在ります。

北海道大会の第一回が開かれたのは山部町でして私は行つて居ません。第3回大会が小樽の千代田ビルで開かれ出席したのです。そのあと第4回大会が帯広市であり次々と開かれて今日に到つて居るのです。何回か山部に合宿などあるもの、私は一回も出られませんでした。始めは会話をと一生けん命でした。小樽の人であつた高橋要一氏などより赤ん坊は文法を知らない喋れと激励されたりもしたのです。

あの頃チエコスロバキヤよりフエドルチャク氏が来て、台湾から始つて日本を北上縦断して小樽へも来たのです。どこへ行つても駅には policano が居る。これらの人は aĉulo だとか malsaĝrego だとか相手はエス語を知らぬ故我々に云つたりして笑はせました。

何年か経過して戦後私は全日本薬種商大会が金沢に開かれ同町に居るエスペランチスト松田周次氏松田久子氏を夜訪ねたことがあります。長町3丁目に居る同氏は大變に喜んでヨーロッパを旅行した時のスライド等見せてくれたり亦いろいろの話がありました。この時にフエドルチャク氏に会い日本はなつかしい、も一度行きたいとしみじみ云つて

いたそうです。

扱ヨセフ、マヨール氏のことです。日本は大本の方に居られ、ウエリントン高等学校教授でした。我々は初心者としてこの人の来榊することも歓迎したものです。先年ポーランドの世界大会で木村君が会った話、その後来日することになりまして木村君がそちらより国鉄バスで小樽は奥沢郵便局前迄送って下され、本当に有難かつた。マヨール氏は85才と聞き私と一しよに迎へた娘悦子は夫人は70才位ですかと云つたりしたのです。すると彼女は面白くないら8才だと云いました。娘はエス語をやつていませんが、藤英文科はウーシク永田明子さんより二級下ですから英語を使つていました。

扱オーストリアは私としても思い出は多いです。戦争が済んで昭和25年より民間の文通が許されヘロルド誌に広告を出したところグラーツのローザ、マルコ女史より *letero* が来てずつと十五年間文通がつぎました。そして50回世界大会が東京に開かれる時に来るというので会いたいと考えていたところ3月30日79才で逝くなつたのでした。ところが夏の大会には凶らずも孫娘のヘルガ、マルコ女史と会うことになつたのです。この人は哲学博士で27、8才です。ウイーンから数人のエスペランチストと一しよに来て居りました。大会では箱根へのピクニーコで小樽の山賀先生と共に会つたりしていろいろと親交を深めたのでした。歸榊してから朝日新聞記者が訪づれたりして新聞にもでました。今回の世界大会には出席しているのでないかと思つたりするのです。

68回世界大会はブタベストで開かれ山賀先生と二人で参加しました。ブタベストホテルに宿泊し学会の磯部幸子氏も加はつての数人がこゝにとまり毎朝の食事時には話を聞いたりして大会の様子がよくわかり面白かつたものです。先生の旧知の *sino* ガスバー、エレナ女史を訪ねたりした山賀先生は、17年前の51回大会の時のこの町のこと宅の思い出など非常になつかしかつたようです。

Mi eklernis Esperanton en la jaro 1931. Tiam okazis kurso por komencantoj aranĝite de Junulara Asocio de Otaru, kiu rezervis lernoĉambrom por la kurso en Elementa Lernejo de Okusawa ["Okusawa" estas la nomo de kvartalo de Otaru]. En la alvoko al la kurso oni trovis la nomon de la gvidanto kun la titolo — Kondoo-Yoozoo, Diplomito de Universitato de Michigan en Usono. Mi nun suspektas, ke mi estis logita al la kurso, ĉar la grandioza titolo de la gvidanto estis impresa. Kondoo estis ankaŭ diplomito de Universitato de Keioo [fama privata universitato en Japanio], kaj tiam administris vendejon por produktaĵoj el Akita Gubernio. Mi amis literaturon kaj legis multajn novelojn. Laŭ verkisto Kikuĉi-Kan, por plena ĝuo de fremda literaturo oni devas ne kontentiĝi per traduko. Kaj oni diris, ke Esperanto estas enkonduko en eŭropajn lingvojn. Tial mi decidis akcepti la lecionon. Tamen mi ne povis ellerni aliajn lingvojn krom Esperanto en mia vivo. Ne nur tio, foje mi preskaŭ ĉesis kaj forĵetis eĉ lernadon de Esperanto, ĉar mi estis komercisto kaj tre okupita de administrado de mia vendejo. Tamen loĝis najbare al mi bona amiko. S-ro Maekawa-Akiyosi, kiu estis ĵurnalisto de

Hokkaidoo Sinbun [Gazeto de Hokkajdo], kaj kiu vizitetis min survoje al regula kunsido de Esperantistoj en Otaru ĉiufoje kaj kuraĝigis min alesti ĝin. Dank'al tio mi apenaŭ daŭrigis lernadon. Li traktis min bonkore ĉiam, kvazaŭ patrino nutrus bebon. Mi rememoras ankaŭ kelkajn personojn krom li, kiuj agadis en tiama esperanta mondeto en Otaru.

La 1-a kongreso de Esperantistoj en Hokkajdo estis en la urbeto Yamabe. Mi ne partoprenis ĝin. La 3-a kongreso okazis en Ĉiyoda Domego en Otaru, do mi povis alesti. La 4-a okazis en Obihiro. Tiel daŭris la movado de Hokkajdanoj. Lastatempe kunloĝada lernokunsido okazis kelkfoje en Yamabe. Tamen mi ne povis alesti ĝin eĉ unufoje.

"Unue parolado, poste aliaj aferoj!" tiel mi kredis kaj ekzercis min. S-ro Takahasi-Yooici, kiu loĝis en Otaru tiam, kuraĝigis min dirante al mi, "Beboj ne scias gramatikon. Nur parolu!"

El Ĉeĥo-slovakio s-ro Fedorĉak vizitis Otaru. Li vojaĝis tra Japanujo: de Tajvano ĝis Hokkajdo. En ĉiu stacidomo, kie li elvagoniĝis, li trovis policianojn observantajn lin. Ili ne konis la lingvon kompreneble, do li diris al mi senkaŝe, "Tiuj viroj estas aĉuloj." aŭ "malsaĝregoj." Ni ridetis.

Post la mondmilito mi veturis al Kanazawa por partopreni kongreson de komercistoj de medikamento. Vespere mi vizitis s-ron Macuda-Ŝuuji kaj s- inon Macuda-Hisako, kiuj loĝis en Namagaĉi 3 Ĉoome, Kanazawa. La sinjoro multe ĝojis pro mia vizito kaj projekciis lumbildojn por mi, kiujn li fotis en vojaĝo tra Eŭropo. En la vojaĝo li renkontis s-ron Federĉak. Laŭ s-ro Macuda, Japanujo restis ankoraŭ en lia kara memoro, kaj li deziris vojaĝi al Japanujo ankoraŭ unufoje.

S-ro Josef Major, instruisto de altalernejo en Wellington, loĝis iam en Japanujo estante Demotano. Ni kiel komencantaj lernantoj bonvenigis lin al Otaru. Antaŭ kelkaj jaroj, okaze de la Universala Kongreso en Pollando, mia amiko s-ro Kimura renkontis lin. Poste, li venis al Japanujo kun sinjorino. Bonkore, s-ro Kimura akompanis kaj gvidis ilin al Otaru. Ili venis per aŭtobuso de Nacifervojo. Mi kaj mia filino Ecuko renkontis ilin ĉe la bushaltejo "Poŝtoficejo de Okusawa". Kiam mia filino eksciis lian aĝon — 85 jaraĝa, ŝi demandis al la sinjorino, "Do, vi estas ĉirkau 70 jaraĝa, ĉu ne?" La sinjorino respondis, "Malĝoja! Mi aĝas je 68." Mia filino ne estas Esperantistino. Ŝi parolis al ili en la angla lingvo. Ŝi estis iam studentino de Virina Universitato de Huzi, kaj ellernis la anglan lingvon. Uŝink Nagata Akiko estis studentino de la sama universitato, sed je du jaraĝ antaŭe ol mia filino.

Nu, Aŭstrio estas intima lando por mi. [Ĉi tiu letero estis skribita kiel respondo al F- ino Baba, kiu sendis leteron al s-ro Eguci de Aŭstrio.] Post la mondmilito internacia korespondo ebligis en la 1950. Mi aperigis mian

adreson sur "Heroldo". Letero venis de s-ino Roza Marko en Glatz. Korespondo kun ŝi daŭris dum 15 jaroj. Ŝi konigis al mi planon veni al Japanujo okaze de la 50-a Universala Kongreso en Tokio. Tamen ŝi mortis 79 jaraĝe antaŭ la kongreso, la 30-an de Marto. Sed somere mi povis renkonti ŝian nepinon Helga Marko en la kongreso. Ŝi estis 27 aŭ 28 jaraĝa kaj havis la titolon de Doktrino de Filozofio. Ŝi venis de Vieno kun kelkaj Esperantistoj. En la kongresa periodo d-ro Yamaga kaj mi intimiĝis kun ili. Ni faris piknikon en Hakone. Reveninte de la kongreso mi estis intervjuita de Ĵurnalisto de Asahi Sinbun (Gazeto de Asahi). Tio aperis sur la gazeto. Mi supozas, ke ankaŭ ĉiĵaran kongreson en Vieno si ĉeestis.

La 68-an Kongreson, kiu okazis en Butapesto, mi ĉeestis kun d-ro Yamaga. Ni loĝis en Butapesta Hotelo. Tie ankaŭ loĝis Isobe-Yukiko de JEI kaj aliuloj. En babilado dum ĉiumatena matenmanĝo mi informiĝis bone pri subakvaj aferoj de la kongreso. D-ro Yamaga, kiu povis renkonti kun malnova amikino s-rino Gasba Elena en la kongresejo, kaj kiu jam alestis la 51-an kongreso okazinta en la sama urbo 17 jarojn antaŭe, estis pensema pri malnovaĵoj.

Revuo Orienta 全巻寄贈される

Revuo Orienta estos donacita je ĉiuj numeroj.

八雲町の細井末夫氏より星田淳会長宛てに Revuo Orienta を私たちの連盟に寄贈されたい由連絡がありました（9月23日付）。以下にその主な部分を紹介します。

実は私は札幌でESP会員の第一回集会が開催されました時出席したものです。当時私は希望社の会員でしたが、相沢先輩の御世話になり引き続いて日本ESP学会の正会員となり今日に至っております。（当時私は札幌師範学校の生徒で病気療養中でした）

私は現在81才になりましたので、この際厚表紙をつけたROの機関誌がたまっていますので、これを会に寄贈したいと思い、引きとって頂けないかと考え、お伺いしている次第です。機関誌は完全に揃い欠本はありません。

せっかちなお願いで申訳ありませんが宜しくお願いします。

散逸させないで御利用頂きたい希望だけです。代金を頂く気持はありませんが、都合がつかましたら、私宅において下さって全部みて貰い役に立つと思われるものをお持ち帰り下さるのがよいのではないのでしょうか。そちら様にも御事情がおりと思いますが御考慮をお願い致します。

10月20日の第2回HEL委員会にてこの手紙は紹介されました。宮沢直人氏が11月下旬ないし12月上旬に八雲までいただきに参ることとなりました。現在事務局では細井氏に連絡をとっているところです。寄贈されたものは宮沢氏宅のエスベラント室に置かれる予定です。これに合せて本棚を購入する予定です。

大変な財産をご寄贈くださいました。ありがとうございました。

La 23-an de septembro s-ro Hosoi-Sueo en Yakumo sendis leteron al prezidanto Hosida-Acusi, kaj esprimis esperon donaci al nia Ligo Ĉiujn numerojn de Revuo Orienta (organo de Japana Esperanto-Instituto 1920-). Ni prezentos parton de lia letero. (La originalo estas skribita japanligve)

Mi partoprenis unuan kusindon de esperantistoj en Sapporo. Tiam mi estis membro de Kiboŝa (1930-1933), kaj varbite de s-ro Aizawa fariĝis kaj estadas regula membro de Japana Esperanto-Instituto. (Mi estis lernanto de instruista lernejo en Sapporo tiam kaj interrompis lernadon pro malsaneco.)

Nun mi estas 81 jaraĝa. Mi posedas grandan kolekton da binditaj organoj de JEI. Mi esperas, ke Ligo akceptu tiujn numerojn. Tio estas senmanka kolekto.

Mi esperas, ke la kolekto ne disiĝu, kaj mi ne postulos prezon. (Se vi ne povos akcepti tutan kolekton,) venu al mia hejmo kaj prenu nur tiujn, kiuj ŝajnas utilaj al vi.

En la 2-a komitata kunsido, 10-a de oktobro, ĉi tiu letero estis prezentita. Ni decidis, ke ni akceptu ĉiujn numerojn. Ni planas, ke komitatano Miyazawa-Naoto vizitu lin en la fino de novembro aŭ en la komenco de decembro. Ni nun provas kontakti kun s-ro Hosoi. La numeroj estos konservataj en la esperanta ĉambro en la domo de Miyazawa. Ni ankaŭ planas aĉeti libroŝrankojn por enmeti ilin.

Ni elkore dankas al vi, s-ro Hosoi-Sueo, pro via granda donaco.

[切替英雄 Kirikae-Hideo]

S-ro 高橋 達治 (60周年記念大会の被表彰者、千葉県市川市在住) より

(Letero el S-ro TAKAHASHI Tacuji, nia pioniro honorigita okaze de la 60-jara jubileo de HEL)

(1992) 9月25日

(前略) -- 13日のHEL-Kongresoで30年功労者に推薦していただき有難うございました。

賞状も御送付頂いて光栄に存じますが、ただし私はHEL活動を途中放棄したような人間であり賞に値するかどうか面映ゆい気持ちであります。

HELの活動もD-ro Yamagaの指示でやってきたようなもので、毎年講習会を開きましたが、最終的成功はなく、私のgvidoで成功した唯一のfervora esp-istinoだった永田さんが不遇な人生を終ったことを思うと、残念なことばかりです。

市川からJEIは近いのですが、最近はずっと

JEIにゆかず、時に大会に顔を出しても若い esp-istojの中に入ると、もはや自分は疎外された過去の存在ではないかというような感じをもってしまいます。

ただHELを思うと、ひたすら若い日の希望にあふれた思い出を懐しむようになり、そんなときに家内との思い出話がいささか熱をおびるのです。

66才ですが、幸い健康にめぐまれ、海での仕事もありまあまあ幸せだと思いますが、そのうち仕事もなくなったら、その時にまたEspに打ちこむ元気になるか、などと考えています。

いろいろと有難うございました。賞状御送付の事務をしていたたいの方に受領の旨よろしくお伝えください。(後略)

Esperanto por Japanoj

OGUMA Eiiĉi (Sapporo)

Parolado ĉe la 56-a Hokkajda Kongreso de E., '92 912.

Mi volas paroli mian person pri Esperanto. Ĉu mi estas esperantisto?

Se oni diras, ke lernanto de Esperanto estas esperantisto, ankaŭ mi estas esperantisto. Se esperantisto devas esti adepto de homaranismo, mi ne estas esperantisto.

Mi jesas lingvosciencan raciecon kaj praktikecon en Esperanto.

Mi pensas, ke Esperanta kulturo estas naskiĝinta internacie. Sed mi kredas, ke Esperanto ne povas gajni absolute situacion de internacia oficiala lingvo. Mi ŝatas idealismon, sed ne povas havi fantazion.

Ni devas vidi serioze realon.

Esperanto povas esti internacia lingvo en Eŭropo, ĉar Esperanto estas esenco de arjaj lingvoj. Por japanoj, Esperanto estas ne nur internacia lingvo, sed ankaŭ estas unu el Eŭropaj lingvoj.

Esperanto ne estas facila por japanoj. Sed, se ni japanoj lernas Esperanton, ni povos lerni facile ian arjan eŭropan lingvon. Pro ĉi tia rezono, mi apenaŭ restas en Esperantujo. Por relerni anglan lingvon, mi lernas Esperanton.

Se ni japanoj lernas Esperanton antaŭ lerni alian eŭropan lingvon, ni povos lerni facile alian eŭropan lingvon.

Eŭropaj lingvoj estas tri-dimensiaj lingvoj, sed nia japana lingvo estas kvar-dimensia lingvo. (el anglalingva libro: An

Official Theory of the Jap.) Estas tre malfacile traduki de unu al alia. Ni devas faciligi kaj simpligi alt-nivelajn aferojn en tradukado.

Se ni japanoj parolas per facilaj kaj simplaj esprimoj en eŭropaj lingvoj, eŭropanoj eble pensas, ke japanoj estas ne saĝaj, ĉar ili ne povas paroli rafinitajn esprimojn.

Sed ni ne timu tion. Por faciligi kaj simpligi altnivelajn aferojn, antaŭ ĉio, ni devas majstri gepatran lingvon.

Hodiaŭ la angla lingvo okupas situacion de internacia lingvo. Ne malmultaj esperantistoj volas negi, ke la angla lingvo okupas situacion de internacia lingvo. Mi donas nomon al tiaj homoj, la Esperantisma infanmalsanulo.

Ni devas havi kuraĝon rigardi rekte realon. Mi konsilas kuraĝe al Esperantistoj, kiuj lernis antaŭe la anglan lingvon. Reekleru la anglan lingvon, kaj vi povas uzi bone ambaŭ Esperanton kaj la anglan lingvon.

Ĝis hodiaŭ japanaj scienculoj kaj studentoj ne povas paroli sufiĉe siajn temojn en internaciaj kongresoj. Pro tio japana scienco ne povas ricevi korektan taksadon.

Ili ne havas manieron paroli simplige kaj facilige siajn temojn. Estas tre bedaŭrinda.

Koreoj, pro sia nacieco, ili povas ekspluati sentime mallertan fremdan lingvon. En internaciaj kongresoj ĉiam japanoj respondas

morgaŭe kontraŭ hodiaŭa demando. Ĉi tio estas ne ridinda rakonto, sed tragedio.

Nun japanaj Esperantistoj devas konstrui japan-stilan Esperanton, kiun eŭropanoj povas kompreni facile.

Ni devas lertiĝi facilajn kaj simplajn esprimojn. Ni ne bezonas honti trolongajn, facilajn kaj simplajn esprimojn. En lernado ni ofte emas esprimi esperantece. Tio estas eŭrop-stila esprimo. Ni japanoj al-teniĝas al formalajoj, kaj ne povas esprimi necesajn aferojn.

Ni devas eksploati sentime kaj senhezite japanstilan eŭropan lingvon. Se ni japanaj

esperantistoj fariĝos pioniroj de konstruado de japanstila esperanto, tio donos bonan influon al lernantoj de aliaj eŭropaj lingvoj.

Nun la situacio de japana esperantujo ĉiam nur malkreskas. Kie estas la kaŭzoj? Preskaŭ ĉio troviĝas en japana esperantujo, ĉu ne?

Japana Esperantujo devas korekti sian pozon kaj rezigni egocentran ideon. Mi volas diri al vi. Ne diru al natura lingvo 'krokodilo'n, aŭ vi ne povos liberiĝi mem el Esperantisma Infan-malsano.

Ĉe la fino de mia parolado, mi dankas vin pro via atenta aŭskultado. Dankon!

岩見沢でエスペラント講習会開催
Esperanta kurso en IŬAMIZAŬA

1993年のHEL合宿は、前号でお知らせしたとおり、岩見沢市法然寺で開催されます。

そこで、合宿前に、岩見沢市でエスペラント講習会を行ないますので、皆様のお知りあいで岩見沢市近郊に住んでいてエスペラントを学びたいという方がおりますなら、知らせてあげてください。

連絡先 岩見沢市1条東6丁目 法然寺
渡辺晋道 (電)22-3091

☆ 初回 1月16日(土)PM3時から1時間程度
岩見沢市1条東6丁目 法然寺にて

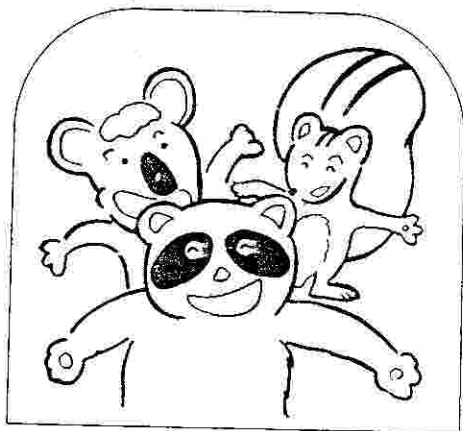
受講料 月3回、1,000円 教材費1,700円(白水社「エクスプレス・エスペラント語」)

講師 渡辺晋道(日本エスペラント学会、北海道エスペラント連盟、日本仏教エスペラント連盟 会員)

講師の渡辺晋道氏が園長をしているルンビニー保育園の園児募集の新聞折り込みチラシの裏面でもエスペラント講習会の案内をしました。

㊦ 育てよう強い体とやさしい心 ㊦

ルンビニー 保育園

PROpono POR LA LEGo PRI LA AINA NACIo

Aprobita en la ĝenerala kunsido
de Asocio de Utari (ainoj),
La 27an de majo, 1984

ANTAŬPAROLO

Ĉi tiu leĝo celas
-rekoni la ekziston de la aina nacio kun
sia propra kulturo en Japanio,
-akiri respekton por la fiero de la nacio
sub la Konstitucio de Japanio,
-garantii la rajtojn de la nacio.

KIAL NI PROPONAS ĈI TIUN LEĜON

La aina nacio havis unikan historion kun
sia propra lingvo kaj kulturo, tenadis sian
komunan ekonomian vivon en Ainu-Moŝir (Lando
de ainoj), kiu ampleksis Hokkajdon, Saŝalinon
kaj Kurilajn Insulojn. La nacio tenadis sian
etnan memstarecon rezistante kontraŭ la mal-
humanaj subpremoj de la reĝimoj de ŝoguno
Tokugaŝa kaj Samuraja Klano Macumae (feŭdaj
reĝimoj tutlanda kaj loka en la Edo-epoko,
respektive).

La japana registaro, ekirinta la nunan
paŝon al nova, moderna kaj unuigita ŝtato
per Meiji-Renovigo, propriigis Ainu-Moŝir
al si kun nenia negoco kun la ainoj, la
indigena popolo. Kaj poste, la registaro
kontraktis kun Rusio la interŝanĝon de Kuri-

loj kaj Saŝalino sen negoco kun la ainoj.

Tiel la registaro devigis ainojn forlasi
sian tradician hejmleron en Saŝalino kaj
Nordaj Kuriloj sen negoco kun ili.

Oni rabis teron, arbaron kaj la maron de
la ainoj. Ĉasi cervojn, fiŝi salmojn kaj
preni brulajojn el arbaro, fariĝis krimoj.
Dume japanaj enmigraĵoj enfluis en Hokkaj-
don kiel inundo. Komenciĝis detruca eks-
pluatado de naturaj riĉaĵoj, minacante la
vivadon de ainoj sur ilia prapatra tero.

Ainojn katenis la donita tero*, kiu
limigis la liberecon elekti loĝejon kaj
profesion krom agrikulturon. En edukado oni
forigis la tradician ainan lingvon. Tiel,
sub la politiko de "asimilado" surbaze de
diskriminacio kaj antaŭjuĝo, oni ofendis la
etnan fieron de la ainoj.

La postmilita agrara reformo ne ekskludis
la donitan teron al ainoj. Kaj plu, la
politiko de agrara modernigo disigis mal-
riĉajn ainajn kamparanojn de etskala kultu-
rado. Tiel, la kotan'oj (tradiciaj ainaj
vilaĝoj) malaperis unu post alia.

Oni diras, ke nun vivas kelkdek mil ainoj
en Hokkajdo, dume kelkmil ekster Hokkajdo.
Al plimulto el ili mankas egala ŝanco trovi
laboron pro etna antaŭjuĝo kaj diskrimina-

cio. Ne povante labori en modernaj entre-
prenoj, ili formas tavolon de latentaj
senlaboruloj kun ĉiam ne stabila vivtenado.
Diskriminacio pliigas malriĉecon, kiu retur-

***

***

(Rimarkoj)

用語など、検討したこと:

- * nacio, gento, etno について。
- * 徳川幕府の将軍に対しては Ŝoguno を使った。Ainaj Jukaroj では Tajkuno だった。
- * 給与地 (旧土人保護法による) は、ここでは

ne pliigas diskriminacion. Tia senfina
ciklo daŭre malbonigas la vivkondiĉojn kaj
edukajn ŝancojn de la ainoj.

***

一応 la donita tero としたが、説明が必要。
PIVに rezervejo があるが、よく知られてい
る Usono の reservation とは歴史も内容も大
きく違い、採用しにくい。
御意見、提案を歓迎します。

Ainaj Jukaroj

来年1993年は、国際先住民年です。

ブラジルで開催された地球サミットの際、先住
民や自然保護団体が中心となった民間サミットに
は、UEA(世界エスペラント協会)も団体参加し
たとか聞きましたが、どなたかご存じでしょうか？

日本の先住民であるアイヌの物語「アイヌ神話
集 知里幸恵編」のエス語訳「Ainaj Jukaroj」(札幌市で日本エスペラント大会を開
催した時に、再版したもの)を読んでみませんか。

連絡は、現在、アイヌ新法翻訳の中心となっ
ている北海道エスペラント連盟会長星田淳まで。

053 苫小牧市糸井393-83

星田 淳 0144-74-2539

札幌エスペラント会 ザメンホフ祭

Zamenhofa fest en Sapporo

札幌 馬場 恵美子

12月12日(土曜日)かでの2・7 7階特別研修室において3時から札幌エスペラント会(SES) ザメンホフ祭が行われた。(会費 1,500円)

児玉広夫SES会長からエスペラント語生みの親ザメンホフの生誕を祝う言葉が語られた。星田淳氏が黒板にLA ESPEROを書き込み、改めて意味を説明した上で金森美子さんの伴奏で歌った。またこの「かでの2・7」の一角にアイヌ資料館があり苫小牧のグループがアイヌ新法のエスペラント訳を手掛けていることもあり見学した。

自己紹介を行った中で新顔を紹介しよう。

「この次のザメンホフ祭には皆さんとはなせるようになりたい」(二郷 美砂子)

「10月からの初等講習会から2ヵ月。外国旅行で少しでも楽しむことが出来れば」(港 利子)

「今年の8月札幌本多小劇場で上演された『緑の星のもとに』のチラシを見て10月からの初等講習会に参加している」(中馬 桂子)

また大本教から山口紀代美さんの元で勉強している高橋夫妻、山田氏も参加した。

児玉氏から札幌にホームステイしていたスエーデンのクリストファー・ション夫人の手紙が紹介され「この次お会いする機会はストックホルム? 札幌?どこでしょうか?」と。

恒例になったバザーも、ぬいぐるみ・傘・紅茶などが会員の持ち寄りで集まりこの日の売上はじめて9,050円。(外国からの来客接待などに当てられます)

お知らせとしては、

* 格安で電動英文タイプライターを放出。(連絡 木村喜壬治 ☎(011)861-7564)

* SES総会を翌1月30日(土)(かでの2・7)を予定している。年明けの定例講習会は1月16日より職員会館で行われる。

* カセットが2種類。お聞きになりたい方はどうぞ(連絡馬場 ☎(011)761-8060)

La zagreba metodo(会話。歌)

Vi alta libera kaj altaj kantoj el Svedlando(歌)

本日の参加者は22名。通常暮のこの時期に行われるザメンホフ祭はSESの忘年会の感もあり別れ際には Feliĉan novjaron! と別れを惜しんだ。

おめでとう

小西学氏関西学院大学理学部学部長に就任

Gratulon! Konisi-gaku fariĝos Estro de Natursciencia Fakultato
de Universitato de Kansei Gakuin.

我が日本エスペラント界の至宝小西学氏が来年4月より京都の名門関西学院大学理学部の学部長に就任される。(「関西学院」は「かんせいがくいん」と読む。)氏は関係者の間ではよく知られた理論物理学者だ。私のかつての同僚、鳥取大学の理論物理学の先生(赤井逸[はやし]氏—この方も偉い先生)も「ええ、それはもう」と言っていた。学部長というのは、学問上の著しい業績だけではだめで(もちろん、それは最低限の必要用件)、複雑怪奇な大学運営をまっとうするために人知を尽くすことが要求されるポストだ。同僚のあついで信頼がなければ選任されない(ちなみにこのポストは厳正な秘密投票によって選ばれる)。

氏がエス界だけではなく、本務とされるところで歴然と高い信頼を受けられていることがことのほか留意され、御本人には極めて迷惑であろうがあえてここに記す。万歳。

Konisi-Gaku, la trezoro de la esperanta mondo de Japanujo, fariĝos Estro de Natursciencia Fakultato de Universitato de Kansei Gakuin. Li estas fama sciencisto en la kampo de teoria fiziko. Profesoro Akai-Hajasi, kiu estis mia iama kolego de Tottori-Universitato kaj mem estas bona sciencisto, diris. "Ja, bonega studanto li estas." Oni ne povas okupi postenon de estro de fakultato nur pro eminenta studo (ĝi estas minimume necesa kondiĉo kompreneble), sed ankaŭ pro alta virto kaj inteligenteco. La posteno postulas la elektiton elĉerpi tutan homan energion, por ke li administru fakultaton kaj universitaton. Eksteruniversitatanoj ne konas, kiel kompleksaj kaj strangaj universitataj aferoj estas kaj kiel malfacila laboro de estro estas. Krom absoluta konfido de kolegoj oni ne povas esti elektita kiel la estro. Cetere, la estro estas elektita per sekreta baloto tre rigora.

Ni estas tre ĝojaj, ĉar li estis alte taksita ne nur en esperantujo sed en lia propra kampo. Kvankam ni timas, ke ĉi tia anonco estus malĝoja por li, tamen ni kuraĝe anoncas. Vivu!

[切替英雄 Kirikae-Hideo]

寄贈雑誌 Donacitaj Gazetoj

Vojo Senlima: Organo de Kumamoto Esperanto Grupo. 121.

森田玲子「Vladivostoko で出会えた esperantistoj (その2)」 / 中山久仁子
"Vojago al Litovio" / 「Letero de 前田靖春」 / 「熊本エスペラント会会員の近況報告」 / 「一日講習会のおしらせ」 / (その他)

Vojo Senlima: Organo de Kumamoto Esperanto Grupo. 122.

森田玲子「Vladivostoko で出会えた esperantistoj (その3)」 / 野村「再び前田さんへ」 / 前田靖春氏の手紙 (...mi edzigos kun la malajzia samideanino en la 11-a de novembro, 1992. / 野村忠綱「挫折と一万人 用語について」 / (その他)

Sunstrato Dgika 9: La Planafero de Songazeto (en Kasedformo) por Blindaj Esperantistoj. Kuma Lum-Esperanto Asocio.

(要旨 目の見えないエスペランチストが日本に18人いる。この人たちのためにエス語朗読テープを作る。朗読テープ、エスペラント関係のテープ、空テープ(45分程度)を集めている。送り先: 録音テープ 碓井亮 〒868-05 熊本県球磨郡多良木町大字久米2番地。空テープ 東京都新宿区大久保3-14-4 毎日新聞社早稲田別館内 日本盲人エスペラント協会 内田捷治気付)

『センター通信』 160. 名古屋エスペラントセンター

「コレル教授の言語文化論」 / Libroservo (名古屋エスペラントセンターでは現在約600点、2000冊強の図書を販売している。) / (その他)

『センター通信』 161. 名古屋エスペラントセンター

伊藤真理「ウィーン世界大会参加記」 / 山口真一さん結婚おめでとう! / 森田明「ヴァンギャン訪問記」 / Lerero de Korea Esperanto Asocio / (その他)

Novajoj Tamtamas: Internacia Gazeto de Jokohama Esperanto-Rondo. 74.

DOI Cieko. "La 2a Civitana Kunveno de Sennukleaj Municipoj Okazis en Hirosimo" / "Kvar Odesanoj Vizitis Jokohamon!"

La Tamtamo: La Organo de Jokohama Esperanto-Rondo. 229.

「オデッサからの訪問団歓迎・案内 会員の半数が参加」 / (その他)

Lernantoj: Lernogazeto de Jokohama Esperanto-Rondo.

「公演 Verda Majo 日中戦争に消えたエスペランチスト長谷川テル」 / 「第79回日本エスペラント大会成功」 / 「アルバニアのエスペランチストを訪ねて ハマロンド《夏の報告会》から」 / (その他)

Verda Monteto. 73. エスペラント・クラブ和歌山緑丘会
Fukumoto-Hirotsugu. "Memoro en Qing-Dao" / 鈴木政子「青島の印象 私の場合」 /
江川治邦「済南市との交流」 / 前田米美「再びアジアのエスペラント運動について」
(Esperanto-Klubo de Honkongo, p.a. Margaret Fidou, Accountancy Department, City
Plitecnic, 83 Tat Chee Avenue, Honkongo. / (その他)

Mejistaŝtono. 114. Organo de Sendai Esperanto-Societo.
松本「第79回日本エスペラント大会成功！」 / 大越啓司「『国際交流の夕』裏方の
記」 / 第33回東北エスペラント大会の案内(11月7,8日) / (その他)

この他、Ponteto (Esperanto-Ligo en Regiono Kantoo)、La Movado (Kansaja Ligo de
Esperanto)をいただいています。 [切替英雄]

Letero de eksredaktisto
de Heroldo de HEL

Sendajo, 1992, nov., 23

Kara kamarado KIRIKAE,

Mi elkore dankas vin unue pro la ellaboro de la hokkajda kongreso, due la
oficiala raporto pri la renkontiĝo, en kiu vi priskribas pri mia laboro ĉ.
sepjara en la regiono. Mi tamen opinias nun, ke mi nenion indan faris dum la
periodo por nia movado.

Por mi ĝojo estas renoviĝo de nia Heroldo de HEL kun nova redaktorino ABE.
dank'al kiu mi kore rememoras karajn geamikojn en la insulo. Mi esperas, ke
vi daŭre ĝuos prosperon en nia afero k montros al mi konstantan amikecon.
Kun dankoj k salutoj

KAWAHARA-HIRAMA Kazuya

Adreso de KAWAHARA H.Kazuya: 〒980 Sendai-si, Aoba-ku Nisikityō 1.3.9.819.

Bandito

[Laŭ Kawahara, Bandito estas komuna nomo, per kiu li kaj lia edzino agadas en
Esperantio.]

読者からの手紙より

Abonanto de Heroldo de HEL konigis pri gramatikajn erarojn en la lasta numero.

わがヘロルドの熱心な読者、名古屋の三ツ石清氏よりお手紙をいただきました。ヘロルド前号に切替が書いた記事の中の文法的誤りを指摘してくださいました。

誤り La Eksredaktisto de Heroldo de HEL, kiu miregadis la Esperantan mondon en Japanio per la bonegaj pagoj,...

正 La eksredaktisto de Heroldo de HEL, kiu ege mirigadis la esperantan mondon en Japanio per la bonegaj pagoj,...

氏は、切替が折り返しお礼にしたためた手紙の中でさらに間違いを犯していることを見出され、再度叱正のお手紙をくださいました。

誤り Mi relegis mian skribon multfoje antaŭ mi sendis ĝin al redaktistino.

正 Mi relegis mian skribon multfoje antaŭ ol mi sendis ĝin al redaktistino.

氏はさらに我がヘロルドなどよりもっと権威のある雑誌に見られる文法的に誤った文を2つあげられ、あわせて最近の日本のエス語界に散見する非ザメンホフ的語法を嘆かれておりました。Al la Diablo! などともお書きになっていました。もっとも、例にあげられたものは特に非ザメンホフ的というほどのものではなく、単なる誤りです。

誤り Novjare mia opinio kiel la redaktoro estas jene:...

正 Novjare mia opinio de la redaktoro estas jene:...

誤り Mi gratulas la sukcesan malfermon de la kongreso...

正 Mi gratulas vin pro la sukcesa malfermo de la kongreso...

非ザメンホフ的語法が悪魔にくわれるべきものであるかどうか、私にはまだ定見がありません。本来人間しか目的語にとれない gratuli がその機能を拡張して事柄をも目的語とすることができるようになるというのは、ひょっとすると自然なことなのかもしれません。

それにしても、御高齢の氏が我々の如き若輩を懇切丁寧に指導してくださるというのは本当にありがたいことです。

なお氏は現在 Revuo Orienta の折込記事の中に「良書紹介」を連載中です。いい読み物です。[切替英雄]

Heroldo de HEL
第43号 (1992.12.28)
北海道エスペラント連盟機関紙
編集部
〒001 札幌市北区北12西1バ-クMS602
阿部映子気付 備011-756-2291
郵便振替口座 小樽0-17075